

Sammanfattning av olycksundersökning Annan Klämolycka i hiss

Sammanfattning av händelsen

En person ska via en personhiss transportera ett sopkärl för återvinningspapper när han kläms fast mellan sopkärlet och hissväggen på väg ner.

Innehåll i undersökning (undersökningens djup)

Beskrivning av händelseförloppet med förslag på åtgärder för att olyckan inte skall upprepas och beskrivning av räddningsinsatsen med identifiering av potentiella risker med vald arbetsmetod.

Direkta och bakomliggande orsaker till olyckan och olyckans förlopp

Den direkta orsaken var att sopkärlet placerades i hissen på ett sätt som gjorde att det hakade fast i hisschaktet under nedfärden och att hissen samtidigt användes för persontransport. Bakomliggande orsaker till olyckan är att hissar för persontransporter inte är avsedda för godstransporter. Återvinning av papper i kontorsmiljö medför att uppsamlingskärlen ofta transporteras i hissar avsedda för persontransport.

Insatsutvärdering

Utredningen påpekar risken med att krypa in i en hiss utan att ha säkrat den mot rörelser.

Åtgärder som föreslås

Sätta upp innerdörrar i hissar. Märka upp hisskorgar och sopkärl med varningsskyltar för riskerna med hisstransporter.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN STORGÖTEBORG
Göteborg Mölndal Kungsbacka Härnäs Partille

Hmml

STATENS RÄDDNINGSVÄRK	
2005-04-04 1	
D-/D-nr 118	Ärendenr 2197-2005

Datum: 2004-09-27
Handläggare: Janne Severinsson
ID utredning: 2004-B002
Insatsrapport nr: 2004031567

Dokid 143680

UNDERSÖKNINGSPROTOKOLL OLYCKSUTREDNING

Anledning till undersökningen:
Olycka i hiss med en person skadad, Östra Hamngatan 31, Göteborg

~~HEMLIG~~
med stöd av... kep. 381
sekretesslagen 1980:100
2005-07-07
Statens räddningsverk

Undersökningen utförd: 2004-09-24 kl. 11:30 tillsammans med Janne Eriksson
Uppdragsgivare:
Bilagor: Insatsrapport, fotobilaga

Information om händelsen:

Larmtid: 2004-09-23 kl. 13:53
Adress: Östra Hamngatan 31, Göteborg
Objektstyp: Förvaltningsbyggnad/kontor

Inledande beskrivning: Vid transport av återvinningspapper i därför avsett sopkärl med hjälp av en personhiss avsedd för 4 personer, fastnar en person mellan sopkärl och hisskorgsväggen. Han kläms fast och hissen stannar mellan två våningsplan. Mannens arbetskamrater hör ett skrik från trapphuset och upptäcker vad som hänt. Därefter larmas räddningstjänsten via ett 112 samtal.

Sopkärl som är av hårdplast med en volym av 190 liter hakar i hisschaktsväggen när hisskorgen går nedåt och klämmer fast mannen som står innanför sopkärl. Hisskorgen som saknar innerdörr trycks ur sitt läge i sina gejdor och blir hängandes snett mot hisschaktväggen. Mellanrummet mellan våningsplanets tröskel och hisskorgstaket blir cirka 1 meter innan korgen stannar. Arbetskamraterna får inte upp hissdörren för att kunna se efter vad som hänt mannen där inne.

Vid undersökningen sviktade handtaget något men kraften har ändå varit så kraftig att hisskorgen tryckts ur sitt läge. För övrigt var sopkärl lite skadat i underkanten där det hakat fast i hisschaktet.

Händelseförlopp:

Omfattning vid ankomst: Vid räddningstjänstens framkomst möts man av en kvinna som finns nere på gatan och visar vägen till rätt våningsplan. Där möts man av en stängd hissdörr.

Räddningstjänstens åtgärder: Man lyckas snabbt få upp hissdörren och därefter kryper en brandman ner för att få upp sopkärl ur hisskorgen. Den skadade mannen tas därefter upp ur hisskorgen med hjälp av räddningspersonalen. Insatsen avslutas och en hissreparatör tar över.

Skadeomfattning: Förutom skadorna på mannen så skadades hissen av mindre omfattning. Den var i drift vid vårt besök.

Särskilda risker: I samband med denna typ av olycka finns stora risker vid det inledande skedet när det är fråga om livräddning. Att krypa in mellan våningsplanets golv och taket på hisskorgen medför en stor klämrisk. Skulle hisskorgen släppa och åka ner ytterligare en bit och avståndet redan är litet kläms man fast.

Undersökning:

Platsbeskrivning: Huset är ett kontor och affärshus mitt i centrum. Byggnaden är uppförd 1864 och sedan ombyggd vid flera tillfällen, hissen är från 1970-talet.

Olycksorsak: Hanteringen av sopkärl i denna typ av hiss ledde till olyckans uppkomst.

Sammanfattning och erfarenheter:

Tyvärr är detta en ständigt återkommande händelse och vid flera fall då med dödlig utgång för den som kläms fast. Under 2003 inträffade två svåra olyckor inom räddningstjänstförbundets område. Vid den ena trillade en tvåårig pojke ner i botten på hisschaktet då han befunnit sig mellan hissdörren och hisskorgen. Pojken fördes till sjukhus med ambulans men överlevde. Den andra händelsen var av samma art som på Östra Hamngatan. En man klämdes fast mellan ett sopkärl och hisskorgen. [REDACTED]

Hissar i kontorshus är oftast personhissar och därför inte avsedda för lasttransporter. Den förändring på senare år som innebär att man återvinner papper har medfört att dessa transporteras i sopkärlen ner till gatuplanet. Det naturligaste är ju att man använder hissen för att få ner kärlen som ofta är tunga. Detta arbete utförs av personalen på plats vilka då kanske inte tänker på riskerna med dessa transporter.

Förslag till åtgärder för att förhindra dessa olyckor i framtiden kan vara att sätta upp innerdörrar, märka upp hisskorgen med varningsskyltar eller att märka kärlen med varningsskyltar om faran för fastklämning. Nya krav har ställts på nya hissar men dessa gäller inte retroaktivt för redan installerade hissar. Kravet består av att en innerdörr finns monterad i hisskorgen.

Händelser i hissar medför ett stort antal uttryckningar varje år. Under 2003 var räddningstjänsten kallad till cirka 200 uttryckningar, de allra flesta beroende av att någon sitter instängda i hisskorgen på grund av att det blivit stopp av någon anledning. Många gånger framkommer det i insatsrapporten att det varit små barn som hjälpts ut. Dessa har åkt hiss utan någon vuxen som följt med. Vid flera tillfällen har en boll av något slag, exempelvis basketboll, fastnat mellan hisskorgen och hisschaktet. Detta har medfört att hissen stannar.

Avlastningssamtal hölls med arbetskamraterna till den skadade mannen dagen efter olyckan. Samtalet genomförs med hjälp av personal från räddningstjänsten. Detta uppskattades av personalen då det fanns behov att prata genom vad som hänt.

Räddningstjänsten Storgöteborg

Olycksutredare Janne Severinsson

Postadress
Box 5204
402 24 GÖTEBORG

Besöksadress
Åvägen 2

Telefon, dir: 031-335 2711
Telefax: 031-335 2683
Mobil: 0703-235016

Org.nr: 222000-0752
Hemsida: www.rsgbg.se
e-post: jan.severinsson@rsgbg.se

Fotobilaga:

Bilden visar hur placeringen av sopkärlet var vid olyckan. (Personen på bilden har inget med olyckan att göra)

Hisskorgens läge när den fastnade.

Sopkärlets skada i nedre vänstra hörnet.

Hisschaktet sett nedifrån.

Hisskorgens infästning i gejdarna.

